

KOMMISSIONENS DELEGERADE FÖRORDNING (EU) 2022/2114**av den 13 juli 2022****om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar kunskapskontroll och simulering av förmågan att bära förluster för presumtiva icke-sofistikerade investerare i gräsrotsfinansieringsprojekt****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937 ⁽¹⁾, särskilt artikel 21.8 fjärde stycket, och

av följande skäl:

- (1) För att säkerställa att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster genomför den kunskapskontroll för presumtiva icke-sofistikerade investerare som avses i artikel 21 i förordning (EU) 2020/1503 på ett harmoniserat sätt är det nödvändigt att fastställa gemensamma regler för att bedöma vilka av de gräsrotsfinansieringstjänster som erbjuds, om några, som är lämpliga för presumtiva icke-sofistikerade investerare.
- (2) För att säkerställa att leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster försäkras sig om att presumtiva icke-sofistikerade investerare förstår den risknivå som är förknippad med investeringar genom gräsrotsfinansiering, bör leverantörerna vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att den information som samlas in från presumtiva icke-sofistikerade investerare är tillförlitlig och återspeglar deras kunskaper, färdigheter, erfarenhet och finansiella situation, investeringsmål och grundläggande förståelse för de ifrågavarande riskerna på ett korrekt sätt.
- (3) Investerarna bör informeras på ett tydligt och enhetligt sätt om de risker de utsätter sig för om de beslutar att investera i gräsrotsfinansieringstjänster. Leverantörerna bör därför utfärda en harmoniserad riskvarning till presumtiva icke-sofistikerade investerare som inte klarar kunskapskontrollen som uppfyller särskilda krav på hur varningen ska visas för sådana investerare.
- (4) För att främja investerarskyddet och säkerställa att presumtiva icke-sofistikerade investerare utför simuleringen av förmågan att bära förluster på ett korrekt sätt, bör leverantörerna tillhandahålla ett nätbaserat beräkningsverktyg på sin webbplats för att hjälpa presumtiva icke-sofistikerade investerare att simulera sin förmåga att bära förluster. På grund av den känsliga karaktären hos den information som presumtiva icke-sofistikerade investerare ska tillhandahålla i ett sådant nätbaserat beräkningsverktyg bör detta verktyg dock inrättas på ett sätt som hindrar leverantörerna från att få tillgång till eller registrera den information som presumtiva icke-sofistikerade investerare lämnar.
- (5) För att säkerställa att information som tillhandahålls av presumtiva icke-sofistikerade investerare i det nätbaserade beräkningsverktyget inte kan samlas in utan deras uttryckliga samtycke, bör detta verktyg inrättas på ett sätt som förhindrar att leverantörerna ändrar eller påverkar resultatet av den simulering som presumtiva icke-sofistikerade investerare utför. För att skydda presumtiva icke-sofistikerade investerare och i synnerhet för att göra det möjligt för dem att kontrollera att den information de lagt in är korrekt och korrekt, bör resultatet av simuleringen av förmågan att bära förluster inte samlas in direkt av leverantörerna utan bör i stället delas frivilligt av presumtiva icke-sofistikerade investerare när de anser att resultatet av simuleringen på ett adekvat sätt återspeglar deras förmåga att bära förluster.

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.10.2020, s. 1.

- (6) För att säkerställa att simuleringen av förmågan att bära förluster är flexibel bör leverantörerna kunna erbjuda presumtiva icke-sofistikerade investerare möjligheten att simulera sin förmåga att bära förluster genom en annan metod utan hjälp av det nätbaserade beräkningsverktyget, förutsatt att en sådan möjlighet erbjuds utöver tillgången till det nätbaserade beräkningsverktyget på leverantörens webbplats.
- (7) För att säkerställa en harmoniserad strategi för simulering av presumtiva icke-sofistikerade investerares förmåga att bära förluster, bör regler fastställas för beräkningen av nettovärdet för presumtiva icke-sofistikerade investerare på grundval av deras årsinkomst, totala likvida tillgångar och årliga finansiella åtaganden.
- (8) Med hänsyn till riskerna för olika tillvägagångssätt och potentiella negativa konsekvenser som sådana skillnader medför för korrektheten från simuleringen av presumtiva icke-sofistikerade investerares förmåga att bära förluster, är det lämpligt att det specificeras tillräckligt detaljerat hur var och en av de komponenter som används för att beräkna nettovärdet bör beräknas och att fastställa ett gemensamt datum för värderingen av de olika komponenterna.
- (9) Denna förordning grundar sig på det förslag till tekniska tillsynsstandarder som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utarbetat i nära samarbete med Europeiska bankmyndigheten och lämnat in till kommissionen.
- (10) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har anordnat öppna offentliga samråd om det förslag till tekniska tillsynsstandarder som denna förordning bygger på, analyserat de potentiella kostnaderna och fördelarna därav och begärt råd från den intressentgrupp för värdepapper och marknader som inrättats i enlighet med artikel 37 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 ⁽²⁾.
- (11) Efter samråd i enlighet med artikel 42.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ⁽³⁾ avgav Europeiska datatillsynsmannen ett yttrande den 1 juni 2022.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bedömning av gräsrotsfinansieringstjänsters lämplighet

1. Vid bedömningen av, i enlighet med artikel 21.1 i förordning (EU) 2020/1503, om och vilka av de erbjuda gräsrotsfinansieringstjänsterna är lämpliga för presumtiva icke-sofistikerade investerare, ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster beakta följande:
 - a) Huruvida den presumtiva icke-sofistikerade investeraren har den nödvändiga erfarenheten och kunskapen för att förstå de risker som är förknippade med investeringar i allmänhet.
 - b) Huruvida den presumtiva icke-sofistikerade investeraren har den nödvändiga erfarenheten och kunskapen för att förstå de risker som är förknippade med de typer av investeringar som erbjuds på plattformen för gräsrotsfinansiering.
2. Vid tillämpningen av punkt 1 b ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster bedöma den presumtiva icke-sofistikerade investerarens förståelse för vad en gräsrotsfinansieringstjänst utgör och de risker som är förknippade med den.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

*Artikel 2***Information som ska begäras i enlighet med artikel 21.2 i förordning (EU) 2020/1503**

1. Den information som leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska begära från presumtiva icke-sofistikerade investerare om deras erfarenheter och grundläggande förståelse av de risker som är förknippade med investeringar ska, i den mån det är lämpligt med hänsyn till arten, omfattningen och komplexiteten hos den gräsrotsfinansieringstjänst som erbjuds och den planerade investeringstypen, omfatta följande:

- a) De typer av investeringstjänster och finansiella investeringar som den presumtiva icke-sofistikerade investeraren har kännedom om.
- b) Karaktär, volym och frekvens i fråga om den presumtiva icke-sofistikerade investerarens tidigare transaktioner med överlåtbara värdepapper, tillåtna instrument för gräsrotsfinansieringsändamål eller lån, inbegripet i företag som befinner sig i ett inlednings- eller expansionsskede och den period under vilken dessa transaktioner har genomförts.
- c) Den presumtiva icke-sofistikerade investerarens utbildningsnivå och yrke eller relevant tidigare yrkeserfarenhet, inklusive eventuell yrkeserfarenhet eller eventuella färdigheter som förvärvats i samband med gräsrotsfinansieringsinvesteringar.

2. Den information som leverantörerna ska begära från presumtiva icke-sofistikerade investerare gällande deras investeringsmål ska, i förekommande fall med avseende på den typ av gräsrotsfinansieringstjänster som erbjuds, omfatta följande:

- a) Information om de presumtiva icke-sofistikerade investerarnas förväntade innehavstid för investeringarna.
- b) De presumtiva icke-sofistikerade investerarnas riskprofil och deras preferenser när det gäller investeringarnas hållbarhet.
- c) Vilket syfte de presumtiva icke-sofistikerade investerarna har med sina investeringar.

3. Vid bedömningen av presumtiva icke-sofistikerade investerarens finansiella situation ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster beakta resultaten från den simulering som avses i artikel 21.5 i förordning (EU) 2020/1503.

*Artikel 3***Tillförlitligheten från den information som begärs i enlighet med artikel 21.2 i förordning (EU) 2020/1503**

1. Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att den information som samlas in från presumtiva icke-sofistikerade investerare i enlighet med artikel 21.2 i förordning (EU) 2020/1503 är tillförlitlig och på ett korrekt sätt återspeglar deras kunskaper, färdigheter, erfarenhet och finansiella situation, investeringsmål och grundläggande förståelse för de ifrågavarande riskerna.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster vidta följande åtgärder:

- a) Informera presumtiva icke-sofistikerade investerare om vikten av att lämna korrekt och aktuell information.
- b) Säkerställa att de medel som används för att samla in information är lämpliga i förhållande till målen från dessa presumtiva icke-sofistikerade investerare och är utformade på ett lämpligt sätt för att användas av dessa presumtiva icke-sofistikerade investerare.
- c) Säkerställa att presumtiva icke-sofistikerade investerare sannolikt kommer att förstå de frågor som används och att de är tillräckligt exakta för att möjliggöra en insamling av information som på ett adekvat och korrekt sätt återspeglar presumtiva icke-sofistikerade investerarens situation.

Artikel 4

Riskvarning enligt artikel 21.4 i förordning (EU) 2020/1503

1. Vid utfärdandet av den riskvarning som avses i artikel 21.4 i förordning (EU) 2020/1503 ska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster inte uppmuntra presumtiva icke-sofistikerade investerare att fortsätta med investeringen.
2. Den riskvarning som avses i punkt 1 ska innehålla följande text:
”En investering i ett gräsrotsfinansieringsprojekt omfattar risken för att hela det investerade kapitalet går förlorat.”
3. Den riskvarning som avses i punkt 1 ska visas för presumtiva icke-sofistikerade investerare på ett lättläst och framträdande sätt på leverantörens webbplats.
4. Det fönster som visar den riskvarning som avses i punkt 1 ska vara framträdande och förbli synligt på leverantörens webbplats till dess de presumtiva icke-sofistikerade investerarna har bekräftat att de har mottagit och förstått varningen.

Artikel 5

Simulering av förmågan att bära förluster med hjälp av ett nätbaserat beräkningsverktyg

1. Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska tillhandahålla ett nätbaserat beräkningsverktyg på sin webbplats som gör det möjligt för presumtiva icke-sofistikerade investerare att simulera sin förmåga att bära förluster.
2. Det nätverktyg som avses i punkt 1 ska beräkna presumtiva icke-sofistikerade investerares förmågan att bära förluster, på grundval av den information som förtecknas i artikel 21.5 a, b och c i förordning (EU) 2020/1503, som den icke-sofistikerade investeraren tillhandahåller.
3. Det nätverktyg som avses i punkt 1 ska vara lätt att använda och får inte kräva att presumtiva icke-sofistikerade investerare utför några andra uppgifter än att tillhandahålla den information som anges i artikel 21.5 a, b och c i förordning (EU) 2020/1503.
4. Det nätverktyg som avses i punkt 1 ska visa resultatet av simuleringen på ett tydligt och begripligt sätt för presumtiva icke-sofistikerade investerare.
5. Det nätverktyg som avses i punkt 1 ska inrättas på ett sätt som inte gör det möjligt för leverantörerna att få tillgång till eller registrera den information som presumtiva investerare för in i enlighet med punkt 3 eller att ändra eller påverka resultatet av den simulering som avses i punkt 4. Nätverktyget kan dock innefatta en funktion som gör det möjligt för presumtiva icke-sofistikerade investerare att överföra resultatet av simuleringen till leverantören.

Artikel 6

Simulering av förmågan att bära förluster utöver det nätbaserade beräkningsverktyget

Utöver det nätbaserade verktyg som avses i artikel 5.1 får leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster erbjuda presumtiva icke-sofistikerade investerare möjligheten att simulera sin förmåga att bära förluster genom en annan metod, under förutsättning att leverantören av gräsrotsfinansieringstjänster ger de presumtiva icke-sofistikerade investerarna lämplig information om den metod som används för att simulera förmågan att bära förluster.

Artikel 7

Beräkning av nettovärdet för en presumtiv icke-sofistikerad investerare

Vid den simulering som avses i artikel 21.5 i förordning (EU) 2020/1503 ska presumtiva icke-sofistikerade investerares nettovärde beräknas enligt följande formel:

$$\text{Nettovärde} = (\text{årlig nettoinkomst}) + (\text{totala likvida tillgångar}) - (\text{årliga finansiella åtaganden})$$

Artikel 8

Årlig nettoinkomst

1. Den årliga nettoinkomsten i den formel som fastställs i artikel 7 ska beräknas som den totala årsinkomst som den icke-sofistikerade investeraren erhåller efter avdrag för relaterade kostnader och avgifter, sociala avgifter och skatter.
2. Vid tillämpning av punkt 1 ska den totala årliga inkomsten utgöra summan av eventuella arbetsinkomster, räntor från bankkonton eller andra skuldinstrument, betalningar av utdelningar eller inkomster från fast egendom, varvid
 - a) "arbetsinkomst" ska omfatta löner, arbetslöshetsförmåner och pensionsutbetalningar som den icke-sofistikerade investeraren erhåller, med undantag för extraordinära utbetalningar,
 - b) "ränta från bankkonton eller andra skuldinstrument" ska omfatta betalningar från bankkonton eller andra skuldinstrument som den icke-sofistikerade investeraren erhållit under föregående kalenderår, med undantag för extraordinära betalningar,
 - c) "betalningar av utdelningar" ska omfatta betalningar som den presumtiva icke-sofistikerade investeraren erhåller genom aktieinnehav eller andelar från ett system för kollektiva investeringar eller andra aktieinstrument, med undantag för kapitalvinster som realiserats genom försäljning av hela eller delar av ett sådant innehav,
 - d) "inkomster från fast egendom" ska omfatta alla betalningar som erhållits i samband med uthyrning av fast egendom med undantag för kapitalvinster som realiserats genom försäljning av hela eller delar av sådan fast egendom.

Artikel 9

Totala likvida tillgångar

1. De totala likvida tillgångar som avses i formeln i artikel 7 ska beräknas som summan av de totala likvida medel som innehas av en icke-sofistikerad investerare på sparkonton och checkkonton, och värdet av tillgångar som lätt och snabbt kan omvandlas till kontanter, inklusive
 - a) sparprodukter som kan omvandlas till kontanter inom högst 30 kalenderdagar,
 - b) finansiella instrument som förhandlats fram på en reglerad marknad i den mening som avses i artikel 4.1.21 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU ⁽⁴⁾,
 - c) aktier och andelar i system för kollektiva investeringar som erbjuder rätt till inlösen minst en gång i veckan.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

2. Följande tillgångar ska inte anses utgöra likvida tillgångar:
 - a) Fastigheter.
 - b) Belopp som betalas till ett pensionssystem för tjänstepensioner.
 - c) Aktier i företag som inte kan lösas in eller överlåtas fritt, inklusive tidigare investeringar genom gräsrotsfinansiering.

Artikel 10

Årliga finansiella åtaganden

De årliga finansiella åtaganden som avses i formeln i artikel 7 ska omfatta alla utgifter för vilka en icke-sofistikerad investerare har gjort ett åtagande för ett visst kalenderår, inbegripet

- a) underhåll till barn och till andra personer,
- b) hyror och hypoteksbetalningar,
- c) återbetalning av lån,
- d) betalningar av försäkringspremier,
- e) betalningar för allmännyttiga tjänster, inklusive sådana som görs för att täcka kostnader för el, värme och vatten,
- f) betalningar för abonnemang på tjänster,
- g) inkomst- och fastighetsskatter.

Artikel 11

Värderingsdag för de totala likvida tillgångarna och årliga finansiella åtagandena

1. De totala likvida tillgångar som avses i artikel 9 och de årliga finansiella åtaganden som avses i artikel 10 ska värderas per den 31 december det kalenderår som föregår det år under vilket simuleringen genomförs.
2. Om en värdering vid denna tidpunkt emellertid inte skulle återspegla den aktuella situationen på ett korrekt sätt när det gäller den presumtiva investerarens nettoförmögenhet, ska värderingen göras vid ett senare datum som möjliggör en mer exakt värdering.
3. Vid tillämpningen av punkt 2 får detta senare datum vara vilken dag som helst mellan den 31 december det kalenderår som föregår det kalenderår då simuleringen utförs och den dag då simuleringen utförs, och ska vara samma datum ska tillämpas vid värderingen av de totala likvida tillgångarna och de årliga finansiella åtagandena. Vid fastställandet av ett sådant datum ska presumtiva icke-sofistikerade investerare överväga huruvida ett sådant datum som referensdatumet kommer att möjliggöra korrekt värdering av nettoårsinkomsten, summan av likvida tillgångar och de årliga finansiella åtaganden som avses i formeln i artikel 7.
4. Den årliga nettoinkomst som avses i artikel 8 ska utgöra inkomsten från det kalenderår som föregår det år då simuleringen utförs. Om värderingen av de totala likvida tillgångarna och årliga finansiella åtagandena görs på grundval av ett senare datum i enlighet med punkt 2 i denna artikel, ska dock nettoårsinkomsten vara de inkomster som mottagits under de 12 månader som föregår detta senare datum.

Artikel 12

Överföring av resultatet av simuleringen av förmågan att bära förluster

Leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster ska begära att presumtiva icke-sofistikerade investerare tillhandahåller dem resultatet av den simulering som genomförts enligt artikel 21.5 i förordning (EU) 2020/1503.

*Artikel 13***Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 13 juli 2022.

På kommissionens vägnar
Ursula VON DER LEYEN
Ordförande
